

PROGRAMOWANIEW TECHNOLOGII .NET-WYKŁAD 5

DR RADOSŁAW WÓJTOWICZ

ALGORYTM Z POWTÓRZENIAMI (PĘTLE)

Występuje powtarzanie wykonania tych samych instrukcji wynikające z zastosowania przynajmniej jednego warunku.

Wyróżnia się algorytmy:

- z cyklem, tzn. z góry określona jest powtarzalność danego ciągu czynności, przed rozpoczęciem pętli; liczba powtórzeń jest znana przed rozpoczęciem cyklu (iteracja deterministyczna);
- **z iteracją**, tzn. dany ciąg czynności jest wykonywany tak długo, aż nastąpi prawdziwość postawionego warunku; liczba powtórzeń jest nieznana, zależy od spełnienia pewnego warunku (*iteracja niedeterministyczna*).

Opis algorytmu sumowania kolejnych 4 liczb (1/2)

- 1. Zacznij algorytm
- 2. Suma jest równa 0
- 3. Wprowadź pierwszą liczbę
- 4. Do poprzedniego wyniku sumy dodaj wprowadzoną liczbę
- 5. Wprowadź drugą liczbę
- 6. Do poprzedniego wyniku sumy dodaj wprowadzoną liczbę
- 7. Wprowadź trzecią liczbę
- 8. Do poprzedniego wyniku sumy dodaj wprowadzoną liczbę
- 9. Wprowadź czwartą liczbę
- 10. Do poprzedniego wyniku sumy dodaj wprowadzoną liczbę
- 11. Wyprowadź wynik sumy
- 12. Zakończ algorytm

Opis algorytmu sumowania kolejnych 4 liczb (2/2)

- 1. Zacznij algorytm
- 2. Suma jest równa 0
- 3. Licznik jest równy 0

// Dodatkowa zmienna: Licznik

- 4. Do poprzedniej wartości licznika dodaj 1
- 5. Wprowadź liczbę
- 6. Do poprzedniego wyniku sumy dodaj wprowadzoną liczbę
- 7. Sprawdź czy licznik równa się 4
  Jeśli NIE przejdź do punktu nr 4,
  Jeśli TAK przejdź do następnego punktu.
- 8. Wyprowadź wynik sumy
- 9. Zakończ algorytm

Opis algorytmu sumowania N liczb (pętla)

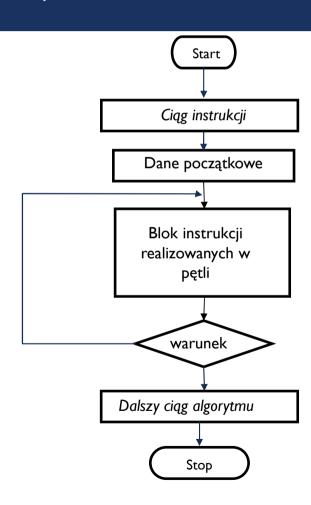
- 1. Zacznij algorytm
- 2. Suma jest równa 0
- 3. Licznik jest równy 0
- **4.** Wprowadź wartość N // Dodatkowa zmienna: N
- 5. Do poprzedniej wartości licznika dodaj 1
- 6. Wprowadź liczbę
- 7. Do poprzedniego wyniku sumy dodaj wprowadzoną liczbę
- 8. Sprawdź czy licznik równa się N
  Jeśli NIE przejdź do punktu nr 5,
  Jeśli TAK przejdź do następnego punktu.
- 8. Wyprowadź wynik sumy
- 9. Zakończ algorytm

ALGORYTM Z PĘTLĄ (1/2)

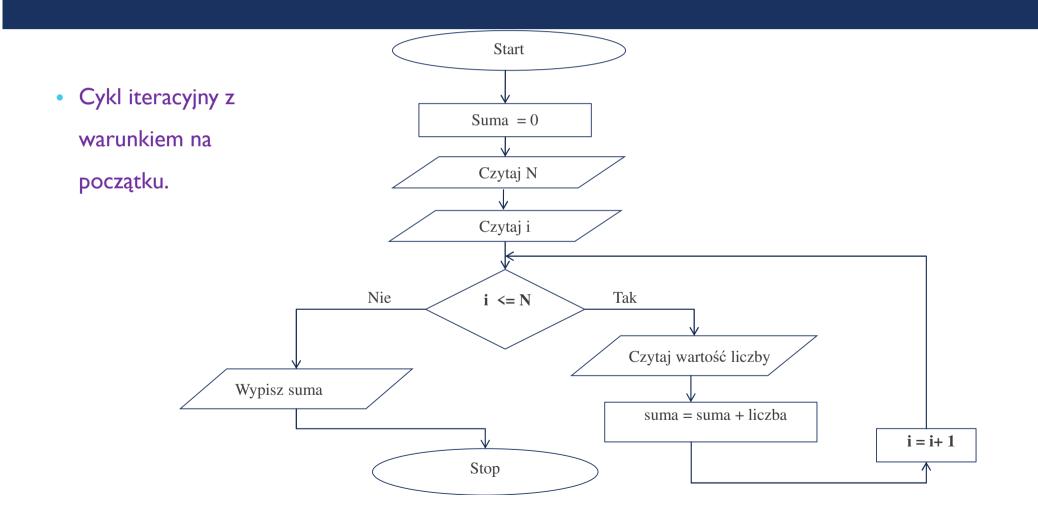
Cykl iteracyjny z

warunkiem na

końcu.

ALGORYTM Z PĘTLĄ (2/2) - PRZYKŁAD

OPERACJA PĘTLI (ITERACJI)

Algorytm zawierający pętlę (iterację) - polega na wielokrotnym kolejnym zastosowaniu tego samego algorytmu postępowania, przy czym wynik poprzedniej operacji stanowi dane wejściowe dla kolejnej.

Instrukcja pętli (iteracji):

- jest to instrukcja, która powoduje wielokrotne wykonywanie pewnych czynności;
- umożliwia zrealizować pętlę programową, tj. wielokrotnie wykonać określony ciąg instrukcji (operacji);
- może być używana do różnych zadań (celów), takich jak czytanie danych z klawiatury, porządkowanie danych, wykonywanie obliczeń itp.

INSTRUKCJA ITERACYJNA FOR ... (1/2)

```
for (wyrażenie początkowe ; wyrażenie logiczne; aktualizacja zmiennej sterującej)
{
    blok instrukcji
}
------
for (inicjalizacja ; wyrażenie warunkowe ; wyrażenie modyfikujące)

Przykład:
for ( int k=0; k<10; k++ )
{
    Console.WriteLine (k);
}</pre>
```

INSTRUKCJA ITERACYJNA FOR ... (2/2)

Opis algorytmu sumowania N liczb (pętla)

- 1. Zacznij algorytm
- 2. Suma jest równa 0
- 3. Licznik jest równy 0
- **4.** Wprowadź wartość N // Dodatkowa zmienna: N
- 5. Do poprzedniej wartości licznika dodaj 1
- 6. Wprowadź liczbę
- 7. Do poprzedniego wyniku sumy dodaj wprowadzoną liczbę
- 8. Sprawdź czy licznik równa się N
  Jeśli NIE przejdź do punktu nr 5,
  Jeśli TAK przejdź do następnego punktu.
- 8. Wyprowadź wynik sumy
- 9. Zakończ algorytm

INSTRUKCJA ITERACYJNA FOR ... - PRZYKŁAD

```
int N;
int liczba, suma=0;
Console.WriteLine("Wprowadź N");
N = Int32.Parse(Console.ReadLine());
for (int i = 1; i <= N; i++)
{
    Console.WriteLine("Wprowadź "+ i + " liczbę");
    liczba = Int32.Parse(Console.ReadLine());
    suma += liczba;
}
Console.WriteLine("Wynik = " + suma.ToString());</pre>
```

```
file:///C:/Helena/Zajęcia/PRZEDMIOTY/Program
Wprowadź N

Wprowadź 1 liczbę

Wprowadź 2 liczbę

Wprowadź 3 liczbę

Wprowadź 4 liczbę

Wprowadź 5 liczbę

Wyrowadź 5 liczbę
```

INSTRUKCJA ITERACYJNA FOR ... - SILNIA

```
Przykład 1.
int wynik = 1;
for (int i = 1; i <= 10; i++)
{
    wynik *= i;
    Console.WriteLine(" Licznik pętli: " + i.ToString() + " Silnia = " + wynik.ToString());
}
Console.WriteLine("Koniec pętli");</pre>
```

```
Licznik pętli: 1 Silnia = 1
Licznik pętli: 2 Silnia = 2
Licznik pętli: 3 Silnia = 6
Licznik pętli: 4 Silnia = 24
Licznik pętli: 5 Silnia = 120
Licznik pętli: 6 Silnia = 720
Licznik pętli: 7 Silnia = 5040
Licznik pętli: 8 Silnia = 40320
Licznik pętli: 9 Silnia = 362880
Licznik pętli: 10 Silnia = 3628800
Koniec pętli
```

INSTRUKCJA ITERACYJNA FOR ... TO ... (VB)

For $licznik = wartość\_początkowa$ To $wartość\_końcowa$ [Step krok]

Blok instrukcji

Next [licznik]

INSTRUKCJA ITERACYJNA FOR ... (PASCAL)

```
    for ... to ...
{wartość zmiennej sterującej w każdej iteracji jest zwiększana o 1}
for licznik := wartość_początkowa to wartość_końcowa
do instrukcja;
    for ... downto ...
{wartość zmiennej sterującej w każdej iteracji jest zmniejszana o -1}
for zmienna_sterująca := wartość_początkowa downto wartość_końcowa do instrukcja;
```

ZAGNIEŻDŻENIE INSTRUKCJI ITERACYJNEJ FOR ... - PRZYKŁAD

```
double liczba, suma = 0;
int i, j, N;
N = System.Int32.Parse(Console.ReadLine());
for (i = 1; i <= N; i++)
  for (j = 1; j <= N; j++)
    Console.WriteLine("Wprowadź i="+i.ToString()+"j="+j.ToString());
    liczba= System.Int32.Parse(Console.ReadLine());
    suma += liczba;
Console.WriteLine ("Wynik = " + suma.ToString());
```

```
file:///C:/Helena/Zaje

Wprowadźi=1j=1

Wprowadźi=1j=2

Wprowadźi=2j=1

Wprowadźi=2j=2

Wprowadźi=2j=2

Wynik = 18
```

ZAGNIEŻDŻENIE INSTRUKCJI ITERACYJNEJ FOR ... - PRZYKŁAD

```
double suma = 0;
int i, j, N;
N = Int32.Parse(Console.ReadLine());
for (i = 1; i <= N; i++)
  for (j = 1; j <= N; j++)
   Console.WriteLine(" Wprowadź i=" + i.ToString() + " j=" + j.ToString());
    suma += Int32.Parse(Console.ReadLine());
Console.WriteLine ("Wynik = " + suma.ToString());
suma = 0;
for (i = 1, j = 1; (i <= N) && (j <= N); i++, j++)
{
 Console.WriteLine("Wprowadź i= " + i.ToString() + " j=" + j.ToString());
  suma += Int32.Parse(Console.ReadLine());
Console.WriteLine("Wynik = " + suma.ToString());
```

```
2
Wprowadź i=1 j=1
3
Wprowadź i=1 j=2
4
Wprowadź i=2 j=1
5
Wprowadź i=2 j=2
6
Wynik = 18
```

INSTRUKCJA FOR ... – MODYFIKACJE (1/4)

```
for (wyrażenie początkowe; wyrażenie logiczne; )
   blok instrukcji
   aktualizacja zmiennej sterującej
Przykład
int j, suma = 0;
int N = System.Int32.Parse(Console.ReadLine());
for (j = 1; j <= N;)
   Console.WriteLine(" Wprowadź j= " + j.ToString());
   suma += System.Int32.Parse(Console.ReadLine());
   j++; //aktualizacja zmiennej sterującej
 Console.WriteLine("Wynik = " + suma.ToString());
```

INSTRUKCJA FOR

... – MODYFIKACJE (2/4)

```
wyrażenie początkowe;
for (; wyrażenie logiczne; )
    blok instrukcji
    aktualizacja zmiennej sterującej
Przykład
int j, N, suma = 0;
N = System.Int32.Parse(Console.ReadLine());
j = 1;
for (; j <= N;)
   Console.WriteLine(" Wprowadź " + " j=" + j.ToString());
   suma += System.Int32.Parse(Console.ReadLine());
   j++; //aktualizacja zmiennej sterującej
Console.WriteLine("Wynik = " + suma.ToString());
```

INSTRUKCJA FOR ... – MODYFIKACJE (3/4)

```
wyrażenie początkowe;
for (; wyrażenie logiczne; )
                         //połączenie wyrażenia modyfikującego z warunkiem
    blok instrukcji
Przykład
int j, N, suma = 0;
N = System.Int32.Parse(Console.ReadLine());
j = 0;
for (; j++ < N; ) //zmiana warunku</pre>
{
   Console.WriteLine(" Wprowadź j=" + j.ToString());
   suma += System.Int32.Parse(Console.ReadLine());
 Console.WriteLine("Wynik = " + suma.ToString());
```

INSTRUKCJA FOR ... – MODYFIKACJE (4/4)

```
4
Wprowadź j = 1
1
Wprowadź j = 2
2
Wprowadź j = 3
3
Wprowadź j = 4
4
Wynik = 10

4
Wprowadź j = 1
1
Wprowadź j = 2
2
Wprowadź j = 3
3
Wprowadź j = 3
3
Wprowadź j = 4
4
Wprowadź j = 5
```

Wynik = 15

```
Przykład 1
for (j = 1; j <= N;)
  Console.WriteLine(" Wprowadź j = " + j.ToString());
  suma += System.Int32.Parse(Console.ReadLine());
  j++;
Console.WriteLine("Wynik = " + suma.ToString());
Przykład 2
j = 0;
for (; j++ <= N; )
    Console.WriteLine(" Wprowadź j = " + j.ToString());
    suma += System.Int32.Parse(Console.ReadLine());
Console.WriteLine("Wynik = " + suma.ToString());
```

PODSTAWOWE INSTRUKCJE STERUJĄCE PROGRAMEM

Instrukcje decyzyjne oraz wyboru:

- instrukcja if ...
- instrukcje switch ...

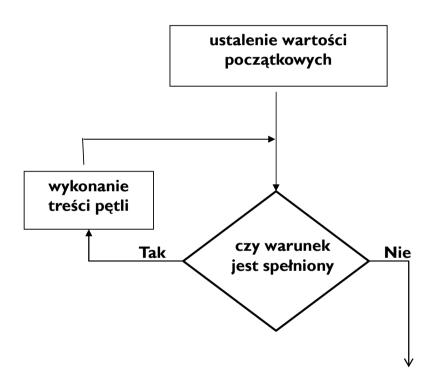
Instrukcje iteracyjne:

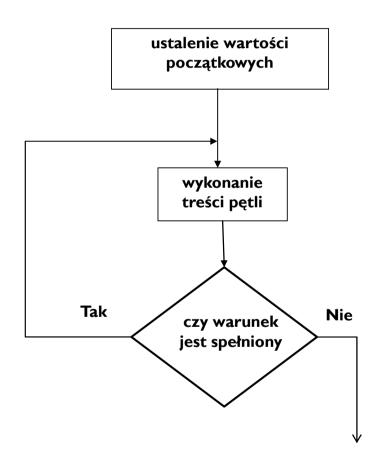
- instrukcja for ...
- instrukcja while ...
- instrukcja do ...

Instrukcja obsługi błędów i wyjątków try ...

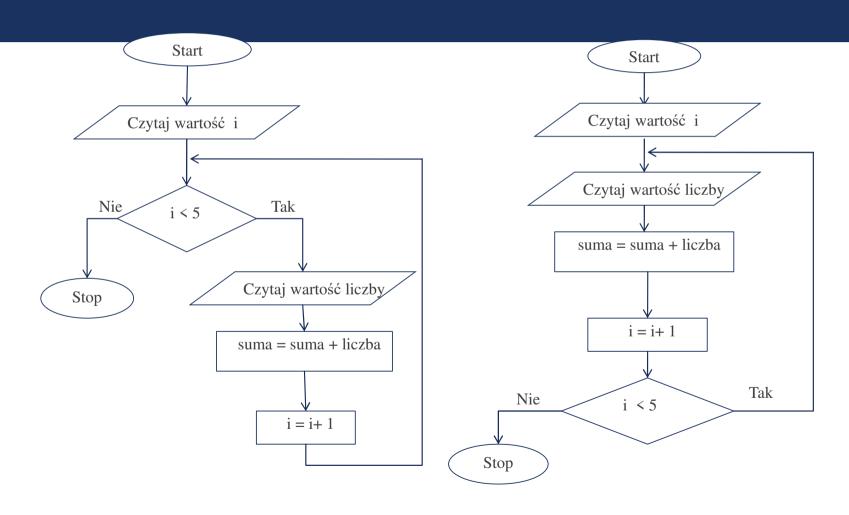
Inne instrukcje sterujące przebiegiem programu (continue; break)

Pętle w algorytmach (1/2)

PĘTLE W ALGORYTMACH (2/2)

INSTRUKCJA WHILE ... (1/2)

```
while (wyrażenie_logiczne)
{
blok instrukcji
}
False

Wyrażenie | Blok | instrukcji
```

INSTRUKCJA WHILE ... (2/2)

```
int i = 0;
int i = 0;
while (i < 10)
                                                                            i ++;
                                                                      Console.WriteLine (i);
                                                            True
   Console.WriteLine (i);
                                               i < 10
   i ++;
                                           False
 Console.WriteLine("Koniec");
                                      Console.WriteLine("Koniec");
```

INSTRUKCJA WHILE ... - ZMIENNA POMOCNICZA (STERUJĄCA)

```
while (wyrażenie_logiczne)
{
  instrukcje;
  aktualizacja zmiennej sterującej;
}
```

INSTRUKCJA ITERACYJNA WHILE ... PRZYKŁAD PĘTLI NIEDETERMINISTYCZNEJ

```
int suma = 0, ile = 0;
while (suma < 100)
{
    suma += System.Int32.Parse(Console.ReadLine());
    ile++;
}
Console.WriteLine(,,Liczb wprowadzonych jest "+ ile.ToString());</pre>
```

ZAGNIEŻDŻENIE INSTRUKCJI ITERACYJNEJ WHILE ... - PRZYKŁAD

```
double liczba, suma = 0;
int i = 1, j, N;
Console.WriteLine("Wprowadź N");
N = System.Int32.Parse(Console.ReadLine());
while (i <= N)
   j = 1;
   while (j <= N)</pre>
      Console.WriteLine("Wprowadź i = {0} j = {1}", i, j);
//Console.WriteLine(" Wprowadź i= "+i.ToString()+" j= "+j.ToString());
      liczba = System.Int32.Parse(Console.ReadLine());
      suma += liczba;
      j++;
    i++;
 Console.WriteLine("Wynik = " + suma.ToString(#.##));
```

```
Wprowadź N
3
Wprowadź i = 1 j = 1
1
Wprowadź i = 1 j = 2
2
Wprowadź i = 1 j = 3
3
Wprowadź i = 2 j = 1
4
Wprowadź i = 2 j = 2
5
Wprowadź i = 2 j = 3
6
Wprowadź i = 3 j = 1
7
Wprowadź i = 3 j = 1
7
Wprowadź i = 3 j = 2
8
Wprowadź i = 3 j = 3
9
Wynik = 45
```

PORÓWNANIE FOR ORAZ WHILE

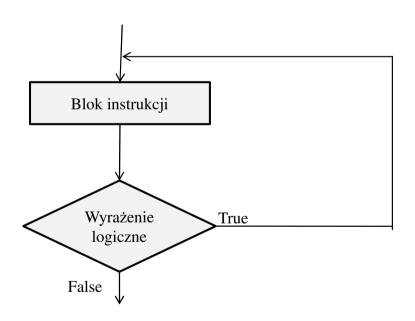
Pętla for	Pętla w hile
for (int $i = 1; i < 10; i++)$	int i = 1;
{ Console.WriteLine (i); }	while (i < 10) {
	Console.WriteLine (i); i ++; }

INSTRUKCJA WHILE ... – MODYFIKACJE

```
while (wyrażenie logiczne) //połączenie wyrażenia modyfikującego z warunkiem
    blok instrukcji
Przykład
i = 0;
while (j++ <= N)
   Console.WriteLine(" Wprowadź j= " + j.ToString());
   suma += System.Int32.Parse(Console.ReadLine());
Console.WriteLine("Wynik = " + suma.ToString());
```

INSTRUKCJA DO ... WHILE

```
do
 blok instrukcji
while (wyrażenie_logiczne);
Można również:
do {
 blok instrukcji
} while (wyrażenie_logiczne);
```


INSTRUKCJA ITERACYJNA WHILE I DOWVB

While warunek

Blok instrukcji

End While

Do

Blok instrukcji

Loop While warunek

INSTRUKCJE NIEDETERMINISTYCZNEW JĘZYKU PASCAL

1. Warunek sprawdzany na początku pętli:

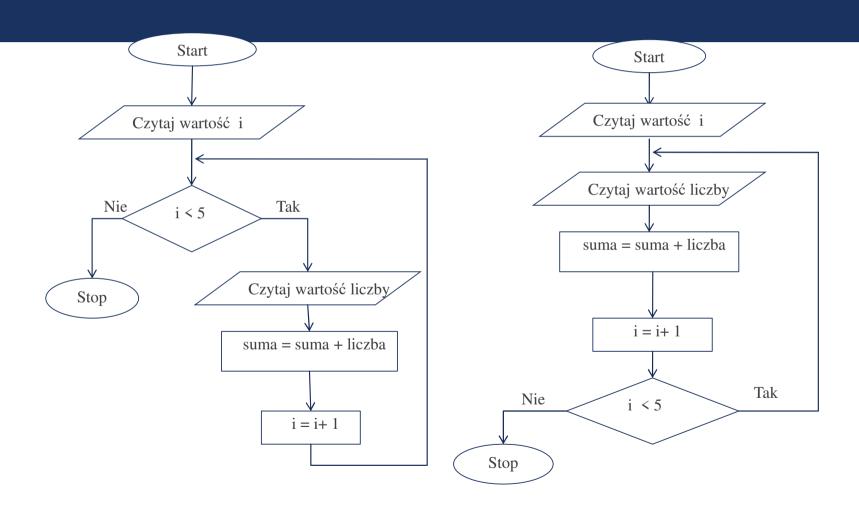
```
while wyrażenie_warunkowe do instrukcja;
```

2. Warunek sprawdzany na końcu pętli:

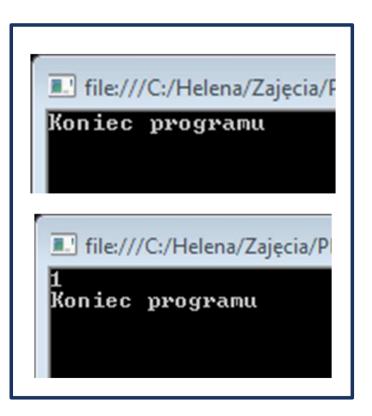
```
repeat
instrukcja_1;
instrukcja_2;
...
instrukcja_n;
until wyrażenie_warunkowe;
```

WHILE ...

DO ... WHILE

PORÓWNANIE: WHILE ... ORAZ DO ... WHILE (1/2)

Czy pojawi się komunikat z wartością liczbową?

```
Instrukcja while
    int liczba = 1;
    while (liczba < 0)
    {
        Console.WriteLine (liczba);
    }
    Console.WriteLine ("Koniec programu");

Instrukcja do ... while
    int liczba= 1;
    do
    {
        Console.WriteLine (liczba);
    } while (liczba < 0);
    Console.WriteLine ("Koniec programu");</pre>
```

PORÓWNANIE: WHILE ... ORAZ DO ... WHILE (2/2)

Konstrukcja	Pętla jest wykonywana, gdy warunek	Sprawdzenie warunku następuje
<pre>while (warunek) { blok_instrukcji; }</pre>	jest prawdziwy	przed wykonaniem iteracji
<pre>do { blok_instrukcji; } while (warunek);</pre>	jest prawdziwy	po wykonaniu iteracji

METODA TRYPARSE

Zadanie metody: przekształcenie danych z typu **string** na typ dla którego wywołujemy metodę (np. int) z równoczesnym zapisaniem w zmiennej typu logicznego jednej z dwóch wartości:

true – gdy w zmiennej typu string były same cyfry, oznacza to, że konwersja powiodła się, nastąpiła bez błędów, do zmiennej typu integer wstawiono wartość liczbową, która była zmiennej typu string;

false – gdy w zmiennej typu string znajdował się przynajmniej jeden dowolny znak inny niż cyfra, oznacza to, że konwersja nie powiodła się, natomiast do zmiennej typu integer wstawiono wartość zero.

METODA TRYPARSE - PRZYKŁAD

Przykład fragmentu programu ilustrujący zastosowanie metody TryParse:

PRZYKŁAD FRAGMENTU PROGRAMU ILUSTRUJĄCY CZYTANIE DANYCH, DOPÓKI UŻYTKOWNIK NIE WPROWADZI DOWOLNEJ LITERY:

```
string dane;
int liczba;
bool wynikKonwersji;
do
{
    Console.WriteLine ("Wprowadź liczbę:");
    dane = Console.ReadLine();
    wynikKonwersji = int.TryParse(dane, out liczba);
    if (wynikKonwersji)
    {
        // wprowadzono cyfry - wykonujemy operacje wynikające z treści zadania
    }
}
while (wynikKonwersji);
```

ZASTOSOWANIE INSTRUKCJI DO... ORAZ WHILE...

Wariant I:

Wariant II:

```
string dane;
int n, suma=0, ilosc=0;
bool kon;
do
   dane = Console.ReadLine();
   kon=int.TryParse(dane, out n);
   if (kon)
   suma += n;
   ilosc ++;
while (kon);
```

```
string dane;
int n, suma=0, ilosc=0;
bool kon;
dane = Console.ReadLine();
kon=int.TryParse(dane,out n);
while (kon);
{
    suma += n;
    ilosc ++;
    dane = Console.ReadLine();
    kon=int.TryParse(dane, out n);
}
```

PODSTAWOWE INSTRUKCJE STERUJĄCE PROGRAMEM

Instrukcje decyzyjne oraz wyboru:

- instrukcja if ...
- instrukcje switch ...

Instrukcje iteracyjne:

- instrukcja for ...
- instrukcja while ...
- instrukcja do ...

Instrukcja obsługi błędów i wyjątków try ...

Inne instrukcje sterujące przebiegiem programu (continue; break)

INNE INSTRUKCJE STERUJĄCE PRZEBIEGIEM PROGRAMU

continue

go to

INSTRUKCJE BREAK ORAZ CONTINUE

Wyjście (opuszczenie danego bloku instrukcji):break;

Przejście do wykonania następnej iteracji: continue;

INSTRUKCJE BREAK – PRZYKŁAD (1/3)

```
N = System.Int32.Parse(Console.ReadLine());
for (j = 1; ; j++ )
{
    Console.WriteLine(" Wprowadź j = " + j.ToString());
    suma += System.Int32.Parse(Console.ReadLine());
    if (j == N)
    {
        break;
    }
}
Console.WriteLine("Wynik = " + suma.ToString());
```

```
4
Wprowadź j = 1
Wprowadź j = 2
2
Wprowadź j = 3
3
Wprowadź j = 4
4
Wynik = 10
```

INSTRUKCJE IF I FOR – BEZ WARUNKÓW, UŻYCIE BREAK (2/3)

```
N = System.Int32.Parse(Console.ReadLine());
j = 1;
for (;;)
   Console.WriteLine(" Wprowadź j = " + j.ToString());
   suma += System.Int32.Parse(Console.ReadLine());
   if (j == N)
       break;
   j++;
 Console.WriteLine("Wynik = " + suma.ToString());
```

ZAGNIEŻDŻENIE INSTRUKCJI ITERACYJNEJ FOR -BREAK (3/3)

```
for (i = 1; i <= 4; i++)
  for (j = 1; j <= 4; j++)
  {
    Console.WriteLine("Wprowadź i ="+i.ToString()+" j="+j.ToString());
    liczba= System.Int32.Parse(Console.ReadLine());
    suma += liczba;
    if (j == 2)
       break;
Console.WriteLine ("Wynik = " + suma.ToString());
```

```
Wprowadź i=1 j=1

Wprowadź i=1 j=2

Wprowadź i=2 j=1

Wprowadź i=2 j=2

Wprowadź i=3 j=1

Wprowadź i=3 j=2

Wprowadź i=4 j=1

Wprowadź i=4 j=2

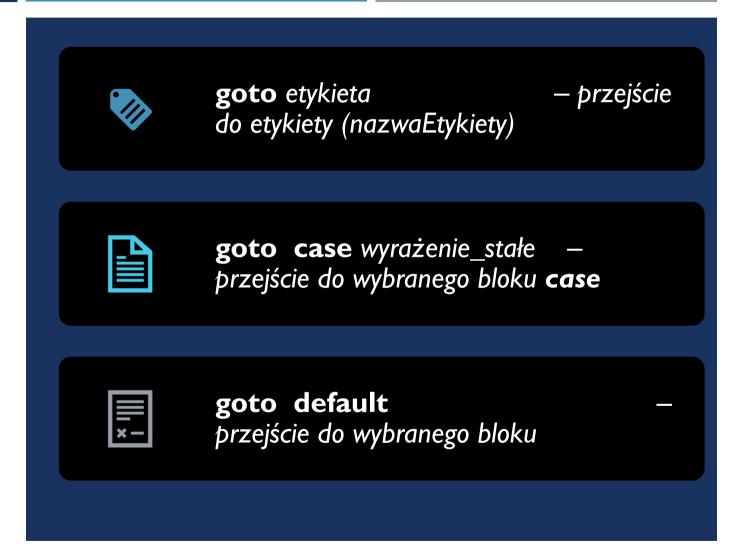
Wprowadź i=4 j=2

Wynik = 36
```

INSTRUKCJE CONTINUE – PRZYKŁAD

```
for (int i = 1; i <= 10; i++)
    if (i % 2 != 0)
        continue;
    Console.WriteLine("Liczba {0} parzysta" , i);
 Console.WriteLine("Koniec");
for (int i = 1; i <= 10; i++)
  if (i % 2 != 0) continue;
  Console.WriteLine("Liczba {0} parzysta" , i);
Console.WriteLine("Koniec");
```

Liczba 2 parzysta Liczba 4 parzysta Liczba 6 parzysta Liczba 8 parzysta Liczba 10 parzysta Koniec INSTRUKCJA GOTO

INSTRUKCJA GOTO – PRZYKŁAD

```
Wprowadź liczbę -2

Wprowadź liczbę -2

Wprowadź liczbę -2

Wprowadź liczbę -2

Suma = 16

Wprowadź liczbę -1

Wprowadź liczbę -1
```

```
Przykład 1:
do
   Console.WriteLine ("Wprowadź liczbę");
  liczba = System.Int32.Parse(Console.ReadLine());
   suma += liczba;
 } while (liczba != 0);
 Console.WriteLine ("Suma = " + suma.ToString());
Przykład 2:
czytaj: Console.WriteLine ("Wprowadź liczbę");
       liczba = System.Int32.Parse(Console.ReadLine());
        suma += liczba;
       if (liczba != 0) goto czytaj;
       Console.WriteLine ("Suma = " + suma.ToString());
```

PODSUMOWANIE

- pętli while używamy, gdy chcemy, aby blok kodu zawarty w pętli wykonywał się dopóki warunek w niej zawarty będzie prawdziwy.
- pętli do while używamy, gdy chcemy, aby blok kodu zawarty w pętli wykonał się przynajmniej raz.
- pętli for używamy, gdy chcemy, aby blok kodu zawarty w pętli wykonał się określoną liczbę razy.

DO OBEJRZENIA

https://www.youtube.com/watch?v=5t8Bzamyv3o

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ!

RADOSLAW.WOJTOWICZ@UE.WROC.PL